

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poština iznasa. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopue petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volitev v Mariboru.

Iz Maribora, 20. februar. [Izv. dop.]

Vemo, da volitev, ki bodo prihodnjo soboto 26. februarja v Mariboru, daleč čez meje volilnega okraja, posebno pa po vseh slovenskih deželah živo zanimanje vzbuja.

Torej gre tu dokazati, da pri zadnjih volitvah v tem okraji nij bilo pravo mišlenje prebivalcev na dan prišlo, nij se prava večina pokazala, ampak mnenje prebivalstva je bilo spačeno po pritiskanji in po zvijačah Brandstetterja in Seidla ter njih prijateljev.

Če se v zapisek volilnih mož pogleda, mora se človek res čuditi, kako je mogoče, da je bil v tem okraji kedaj kak drug mož za poslanca voljen, kakor Slovenec in domoljub, ker razven dveh ali treh nahajamo tu sama slovenska imena volilcev.

Za nemškutarske agitacije so v tem kraji nekoliko tal pripravili samo vmešavanje in vpliv mariborskega mesta in ponemčenih večjih krajev, odvisnost od mesta množih naših ljudij v kupičjskih rečeh, in pa pritiskanje necih vladnih organov.

Brandstetter in Seidl sta z največjo brezobzirnostjo posluževala se te agitacije, da bi gospodarila nad tem okrajem.

Odkar je pa Brandstetter tako kakor navadni tat ali goljuf v preiskavanje dejansko ponarejevanja menjic, izprevidelo je veliko onih, ki so prej za njim hodili, in izpoznali so, da je v političnih rečeh ravno tako sleparil, kakor v denarnih, sram jih je, da so prej volili te vrste ljudij, in proč se obračajo od zvezde Brandstetter-Seidl.

Nasproti tej zmagi naše stvari, katera se je v javnem mnenju tako rekoč brez na-

šega sodelovanja izvršila, mogli bi bili mi Slovenci roke križem držati, pa mirno čakati izida sedanje deželne volitve, — ko bi vladni organi ne bili s tako odločnostjo na noge stonili za kandidata Wretzla, kateri je bil oproda ali pomagač Brandstetterjev v političnih agitacijah, kakoršne odločnosti še nij smo doživeli in ki bi bila vredna boljše stvari.

Ne samo da so se, kljubu občinskej avtonomiji, vse prvotne volitve na stroške davko-plačevalcev po odposlanih vladnih komisarjih vrstile, pri katerih prilikah so na naravnost nedovoljen način proti slovenskemu kandidatu dr. Radeju agitirali — znani so nam posamezni dokazi in čini samovolje, katere bodo najbrž naši poslanci v deželnem zboru najresnejše grajali.

Kljubu temu pritiskanju so se naši ljudje, kakor smo v tem listu uže omenjali, večjidel dobro držali in komesar Grill je tukaj o izidu volitev v Š. Lenartu poročal z gesлом: „Es war mit diesen Leuten nichts zu machen.“

Pri vseh teh bojih in pri živahnosti agitacije, imelo je vendar volilno gibanje dosedaj mireno, do stojen značaj, kar je prav po volji večini prebivalcev, ki so siti ščuvanj, in razdaljenj, kakor so se metala pri prejšnjih volitvah na cele stanove in na posamezne ljudi. Pozna se, da je Brandstetter zaprt, Seidl pa v državnem zboru sedi in ga nij tu bilo.

Te veselje prikazni pa, kakor je videti kmalu ne bode več, ker Seidl je iz Dunaja vrnil se. Zadnjo soboto je bil namreč v gostilnici „Stadt Wien“ volilni shod, ki ga je nemškutarski kandidat Wretzl sklical. K temu shodu je bilo prišlo pa samo 38, reci osem in trideset ljudij, kljubu temu, da so bili poslali v najoddaljenejše doline volilnega okraja

cele tovore povabil, in še mej temi samo kmaj 10 do 12 volilcev, tudi nekateri naše stranke, ki so iz radovednosti šli gledat. Drugi so bili prijatelji in privrženci Wretzlovi. V tem shodu torej je Seidl velik govor govoril v katerem je dokazati poskušal, da nij potreba, da bi moral kaj šolske omike imeti, kdor hoče poslanec biti. Če se je človek menj učil, bolje je. Najde tak še lažje kaj je pravo. Popolnem je pa nepotreba, — reknel je Seidl — da bi poslanec dobro govoriti znal. Koliko govorov smo uže slišali, ali ti so le škodovali, dobicek ima od govora letisti, ki ga govoriti. (!)

Take duhovite marote bi gospodu soldatu Seidlu odpustili, saj kmetje, ki so ga poslušali, so vendar toliko pačnetni, da vedo, da poslanec mora dosti znanja in globoko omiko imeti, da svoj prostor zares izpolni ne pa sedi kakor slampnat mož; oni vedo, daje treba nekaj v glavi imeti, da človek more prosti in dobro ter lepo povedati, ter da je treba razumeti prave koristi in interes ljudstva. Zarvoljo tega ne bi na njegovo besediščje nič odgovarjali. Ali ta gospod Seidl si je celo dovolil napadati pri nas še sploh spoštovani odvetniški stan in sicer tako grdo, kakor še nij smo nikdar slišali kaj tacega. Trdil je namreč, da je v državnem zboru skušnjo naradil, da juristi zmirom le za svoj žep skrbe, da so bili vselej protivniki skrajšanja sodniskskega postopanja in proti uvedenju tega. Stotnik Seidl je ščival navzočne zoper advokatski stan s pravim veseljem. Star pregovor pravi: „Kdor sneg na glavi nosi, naj ne hodi na solnce.“ Zares, mi ne moremo razumeti nesramnosti tega Seidla, s katero se ta človek še upa mej ljudi na beli dan s hujška-

Listek.

Zaklad.

(Slobodno poslovenil Jos. Žirovnik.)

(Konec.)

Za nekoliko časa pride zopet gospodar, vsuje poln lonec zlata v jamo in odide v hišo.

Pomagač je vse to videl, zato skoči k jami, zagrabi perišče zlatov in se oddalji.

Kmalu potem prinese kmet zopet zlate in jih vsuje v jamo, katero zadela.

Pomagalec se ne poda na prejšnje mesto, marveč se poda iz vasi, dobro si ta kraj zapomnivši. Po dnevi prešteje denar in vidi, da je precej zagrabil.

Cel dan mu je zaklad na mislih. Zato sklene nazaj v vas iti in se zaklada polastiti. A motil se je.

Še isti dan ga primejo v necem mestu in ga potaknó v vojake. Bilo je leta 1859. Za leto dnij je dobil odpust.

Niti dolgost časa, niti gromenje topov

nij moglo vojaku izbiti iz glave, kar se je dan poprej, predno je vojak postal, zgodilo.

Komaj je bil prost, uže je hitel v znano vas. Dospel je tija o mraku. Res se je v vasi dosta spremnil, vendar si je zapomnil hišo, kjer je gospodar zaklada stanoval.

Zato prosi v znanej hiši na pragu stojecega kmeta, naj mu privoli, jedno noč pri njem prenočiti.

Srčno rad, pravi gospodar in pelje vojaka v hišo. Ženi pa zapové, naj še za tujca večerjo pripravi.

Vojak se vsede in pripoveduje o nevarnostih in bitvah, ki jih je imel pretrpeti.

Po večerji začne vojak: „Pred več leti, predno sem še vojak bil, sem bil uže jedenkrat v tej vasi. Če se ne motim, bil je v tej hiši star, a bogat gospodar.“

„Da,“ pravi kmet zdihovaje, „prav imate. Stari gospodar je bil oče moje žene. Vsi so govorili o njegovem velikem imetju, a ko je nagloma umrl, nij bilo najti nič premoženja.“

„Da je imel denar, smo vedeli, če ga pa

je zakopal ali kam drugam dejal, nam nij znano. Prav nič nij smo dobili po njegovej smrti in sedaj moramo pridno delati, ako se hočemo pošteno preživeti.“

„Res je,“ pristavlja žena, „moj oče je bil priden in pošten mož, ki je bil tudi vojak. Nekdaj je našel zaklad in naposled podeden val premoženje svojega brata.“

Vojak je bil do celega ginjen. Nič več nij mislil, da bi si sam zaklad prisvojil. Poštenost, prijazen sprejem in revčina ga je omečila. Zato prime kmeta za roko in pravi: „Dragi prijatelj, jaz iščem zaklad. Denar je gotovo tu kje zakopan. Koliko mi daste, da vam pomagam zaklad dobiti?“

Mož in žena ga gledati in kmet pravi: „Gospod, polovica je vaša, pa ne verujem,“ pristavi, „da bi iz tega kaj bilo.“

„Dobro,“ pravi vojak vesel, „lehko bi si sam zaklad prisvojil, a vaša poštenost me je ganila.“

„Pred 2 ali 3 leti sem prosil necega večera vašega ranjega tasta za prenočišče. Pa

njem in zmerjanjem proti stanu," kateri je največ mož dal v javno življenje, da so se potegnili za narodove pravice in so neprestraneno boreči se velike žrtve prinašali.

Mi Seidlovo jezo na juriste le tako razumeti moremo, ker ga morejo vedno rubiti, in so mu uže dnino (diete) v državnem zboru zarubili, ker je njegovo promoženje v tako slabem stanju, da uže pravega kredita več nema. Za to se je jezil na poslance iz advokatskega stanja, ker so zastopniki njegovih mnogih posojevalcev tako dobri, da ga ne terjajo za plačo svojega dela.

Sicer pa prepuščamo poslancem v državnem zboru, kateri so juristi, da se z g. Seidlom dogovorē zarad sumničenja, katero je javno črez-nje izrekel.

Naši volilci bodo pa 26. t. m. pokazali, da tacim obrekovanjem Brandstetterjevih prijateljev ne verjamejo več. Poznamo svoje mož.

Govor slov. poslanca Nabergoja

v državnem zboru 16. februar o užitnini od mesá.

Jaz sem si izprosil besedo k temu odstavku, ker ta namerava, da način sedanjega izterjavanja tega davka (od mesá) v Trstu tudi v prihodnje še obstojí, pri tem izterjavani pak je mnogo napačnosti.

"Gledé skupnega užitninskega davka, torej tudi gledé davka za meso, računa se teritorium ali tržaška okolica tudi k Trstu, akoprem ona obseza 22 katastralnih vasij, tako imenovane kontrade in vile, in čeravno so posamezne vasi po tri ure in nekatere celo štiri ure oddaljene od Trsta, n. pr. Servola in sv. Križ. Naklada se za vse te vasi ravno takarifa, katero jo plačuje mesto Trst po postavnih določbah. Nij mi skoro treba omeniti, da je ta tarifa veliko višja, kakor ona, katera bi pripadala, ako bi se smatrala one vasi za to, kar so v resnici. Izterjevalno okrožje užitninskega davka je zmirom jednakob omestju kacega mesta. To je gotovo nekaj neuslušnega in žalostna ironija, če tri ure od mesta oddaljena vas, katera je ločena od mesta še po rekah, hribih in s celo pokrajino, ako se smatra taká kot k mestu spadajoč del. Kako more, kako sme teh 22 vasij tržaškega teritorija svojo lastnost od pravih vasij po deželi, kar tudi so, žrtvovati, da bi figurirale kot mesto Trst?

on mi prošnjo nevoljno odreče in jaz sem si moral ležišča v skedenji poiskati."

"Po noči pride stari mož v skedenj, skoplje v kotu jamo, prinese trikrat denarja in ga zakopuje. Ko je drugokrat po denar šel, vzamem jaz nekoliko zlatov, se splazim od tod in sklenem, v prihodnji noč se zaklada polastiti, a še isti dan sem moral v vojak in še le sedaj sem prišel k vam, da zaklad odkrijem, zato ne zamujajte časa in sledite mi!"

Mož in njegova soproga slušata in gresta za vojakom. Tujeck kmalo spozna kraj, kje da je zaklad zakopan.

Hiro začne kopati in oj veselja — za klad najde v nevelikej globočini.

Z radostjo nesó denar v hišo, kjer ga prestejejo. Bilo je okolo 8000 gld.

Hvaležno dà kmet poštenemu vojaku polovico in še več mu jé silil, a ta vzame samo svoj del, ostane še tri dni v hiši. Potem se pa vrne v domačijo, kjer je pošteno živel.

To je abstrakcija in sicer le iz stališča vas pripomoči prosi o izpeljavi velevažne naprave tudi v občini vaši.

Pa kaj neki je to? — boste radovedni vprašali.

Podučevanje mladine v različnih razdelkih domačega kmetijstva potem, ko je dovršila ljudsko šolo, to je na kratko rečeno vse, kar vam hočemo na srce položiti s tem pismom.

Ne ustrašite se pa teh besedij! Ne mislite morebiti, da imate novo šolo zidati, posebnega učitelja v službo vzeti, ali da morajo vaši sinovi na kako kmetijsko šolo od doma iti, ali, da jih bodo starši ko so ljudsko šolo dovršili, morali zopet vsak dan do polu dne in po polu dne v to novo šolo pošiljati in zarad tega jih pri domačih delih teško pogrešati. Ne, ne! vsega tega ne bode pri tej šoli, katero s tem pismom staršem naše kmete mladine priporočamo.

Ta šola, za katero bi radi srca vseh naših deželanov ogreli, ki imajo ljudski šoli uže odrasle otroke doma, je le pridevek ali dodatek domače ljudske šole. Glavna stvar, za česar je pri njeni napravi skrbeti, je pred vsem to, da se vsaj kakih 700 štirjaških metrov ali 200 štirj. sežnjev po stari meri zemlje dobi, na katerej se napravi šolski vrt za dejanski nauk v različnih razdelkih kmetijstva, in da se omislijo nekatere majhne priprave, to in ono orodjice, ki je za šolski nauk potrebno. Toliko prostora je vendar skorod povsod lehko brez velikih stroškov dobiti, ter ga stanovitno odločiti za šolski vrt; druge priprave pa tudi ne bodo šoli prizadejale velicih stroškov.

Verjemite nam, da denar, ki ga so seščani za tak kos zemlje žrtvujejo, je dobro naložen in bo bogate obresti dajal s tem, da mladenči tú dobijo najboljo podlago umnemu kmetovanju, ko bodo postali ali sami svoji gospodarji ali pa svetovalci v kakem drugem gospodarstvu.

"Za tržaško ozemlje, ki pod določbe sedanje postave spada, sme finančno oskrbništvo izterjavanje mesnega davka le na tak način izvreščati, da se 22 katastralnih občin tržaške okolice (kontrade, vile) uvrsti kot kmetske občine, v tretji tarifni razred."

(Vladni zastopnik dr. Fiedinger je govoril proti, rekoč naj se to vladi prepusti. Na to je Nabergoj odgovoril:) Izpeljave vladnega zastopnika, gospoda, ne morejo nikogar prepričati, ker on notoričnih fakt ne more tačiti, da je tržaška okolica štiri ure od mesta oddaljena in da je tedaj kakor "dežela", ali na kmetih. Tudi je vsejedno, če okolica spada k tržaškej občini, jaz pravim, da je to vsejedne, ker imajo občinski okraji samo politični in administrativni pomen, mej tem ko so davkarski okraji užitninskega davka samosvojni in vedno navezani le na lokalno razprostiranje mesta. Okolica je in ostane kmetski okraj, in bila bi največja krivica, logična in fizična neumnost, ako bi se smatrala kot zvezano mesto. Jaz priporočam tedaj svoj predlog visokej zbornici v sprejem in prosim, da našo okolico nikakor drugače ne jemljete v račun, kakor druge dežele naše monarhije in ne rabite za njo ne jednako samovoljno in nepravično mero."

(Znano je iz našega lista, da je državni zbor vsled tega Nabergojev predlog sprejel, kar bode, kadar še gospodska zbornica postavo o mesnem davku potrdi velika olajša za tržaško okolico.)

Okrožnica

županstvom in krajnim šolskim svetom o zadevah kmetijskega nauka v ljudskih šolah na Kranjskem.

Deželni odbor (kranjski) se do vas obrača s tem pismom, da vas spominja na nekaj, česar dozdaj se po vse pogrešamo v našej domovini, pa je v mnogih drugih deželah uželjeljano na veliko korist kmetijstvu, in za to

Svet stoji le na podku. Kdor se ne uči, ne zna in ne more znati. Tudi kmetijstvo je znanstvo, katerega učiti se je treba, da gospodar od zemlje dobiva toliko, kolikor mu umno obdelana more dati. Kdor je le za hlapca delal, kar mu je dober ali slab gospodar ukazal, — kdor je živini le krmo pokladal, gnoj izpod nje kidal in ga na njivo vozil, — plug in brano, kakor je mogel in znal, po njej vlačil, — jabolka in hruške z dreves tresel, in še deset in dvajset drugih opravil opravljal, kakor je pri svojem očetu videl, ki njih prilike imel temeljito se podučiti v kmetijstvu: ta utegne dober delavec biti pa tudi pošten posestnik, ali v umnem kmetijstvu izveden gospodar nij in ne more biti.

Potrebščine življenja so dandanes zmirom večje, davka in drugih davščin čedalje več, in vendar mora kmetovalec vse dohodke svoje pridobiti si iz zemljišča, katerega niti na dolgo niti na široko raztegniti ne more, da bi ga bilo več. S tem pa, da si zemljo umno obdeluje, in si skušnje drugih izvedenih domačih

gospodarjev pa tudi drugih dežel na korist svojemu posestvu obrača, bode mu mogoče isto zemljo prisiliti v to, da mu več ali pa boljega pridelka da.

Luč k temu pa se prižiga v šolah, katero vam tukaj priporočamo, in v katerih se mladina, ko je z 14 leti navadni ljudski šoli odrasla, područuje v natoroznanstvu, zemljepisanstvu, rastlinoznanstvu itd., da, na priliku, izvē, kakošen vpliv ima zemlja, voda, zrak, svetloba, topota, ta ali oni živež itd. na rastljine in domačo živino. Ko si je v imenovanih predmetih mladina podlago dobila danijemu učenju, ne bode jej potem teško razumeti to, kar zahteva umna sadjereja, čebeloreja, sviloreja, obdelovanje polja, senožeti, vinogradov, gozdov in reja naše domače živine.

Po vsem tem nij nam treba dostavljati še to, da v takih kmetijskih šolah, ki so naslonjene na ljudske šole, se ne uči kmetijstvo v vseh razdelkih na drobno, kajti za ves tak obširni nauk je čas podučevanja prekratek.

Navadno je taka šola za nauk kmetijstva po zimi dvakrat na teden, vselej po dve uri, namreč ob nedeljah in praznikih in pa jeden delavnik po polu dne take dni, ki so učencem najbolj pripravnii; — spomla di pa se na vrtu dela pričeti zamorejo, meseca sušca in trajajo do konca oktobra, — tudi po dvakrat na teden.

Kateri dnevi in ure se izvolijo za ta nauk, o tem se učitelj dogovori s krajnim šolskim svetom; županstvo pa to potem razglasiti staršem dotedne šolske občine.

In tako smo vam razložili vse, kar je treba, da poznate namen teh šol, njih veliko korist, in kako se da z majhnimi stroški ustavoviti. Za primerno plačo učitelja bode skušila dežela skrbeti, ki se nadeja tudi od slav. ministerstva kmetijstva kakove podpore, katero svojo posebno skrb obrača tem šolam.

Preudarite tedaj možje, ki na čelu stojite občini in ljudske šoli, kar vam tukaj priporočamo; razglasite to po svojej občini in posebno staršem, ki imajo za tako šolo pripravnih mladenčev, da se ogrejejo njihova srca za njeno napravo, spomnivši se tehtnih besed, ki jih je uže pred pol stoletjem naš Vodnik govoril svojim rojakom tako-le:

Kranje! tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava;
Iše Te sreča, um Ti je dan,
Našel jo boš, ak' nisi zaspan!

Od deželnega odbora Kranjskega.
V Ljubljani 2. svečana 1876.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. februarja.

V državnem zboru je bila 19. februarja sklenena postava v določbah obrokov za pritožbe proti naredbam in odlokom finančne uprave. Govoril je o tem i naš poslanec Pfeiffer. Nazadnje se je sprekelo, da je obrok za rekurs le 30 dnij ne 60, kakor je predlagal Vitezović. O tem je bila dolga debata in pomensko glasovanje.

V seji 21. februarja pak je Fux predlagal resolucijo: „Zbornica prizna potrebo, da se vojska zmanjša, in prosi vlado, naj potrebno naredi in to resolucijo ministerstvu vnanjega izroči. — Klošterska debata so po doljej debati sprejme s popravki gospodske zbornice. Naknadni kredit za 1876 se dovoli, mej tem po ostrej debati tudi 109.560 gld. za graško državno policijsko direkcijo.“

Na Češkem so bile včeraj volitve v kmetijskih občinah za deželni zbor. Čehi so

zopet na ustavoverne Nemce izgubili okraj Kraljedvorski, kjer je ustavak dobil 67, a staročeh 59 glasov. Sicer so povsod Staročehi voljeni, kakor je bilo pričakovati. Mlađečehi imajo po nekih krajin le zdatne manjšine.

Iz Zagreba sta šla zopet dva regimeta konjikov na turško mejo.

Vnanje države.

O volitvah na Francoskem je do sedaj nam znano le-to: V Parizu so voljeni sami republikanci: Brelay, Louis Blanc (dvakrat), Deufert-Rochereau, Thiers, Brisson, Floquet, Greppo, Marmollant, Lockroy, Gambetta, in Clemenseau. V sedmem arrondissementu je treba ožih volitev, mej temi je minister vnanjih stvari, duc Decazes, ki je le relativno večino dobil.

Do treh po polu dne včeraj so bile znane 104 volitve, mej temi 3 konservativni, 2 Mac-Mahonca, 19 konservativnih republikancev, 8 bonapartistov, 2 legitimista, 47 republikancev, 6 radikalcev. Za 17 poslancev treba ožje volitve. Gambetta je 4krat voljen.

Za Španisce Karlste je prišel vendor menda jedenkrat uže davno zasluzeni dan plačila. General Primo di Rivera je vzel glavno mesto Karlistov Estella in Karlisti beži. Natančnejša poročila se morajo stopri pričakovati. A upati je, da bode pobožnega četovanja ali klanja in domače vojske don Karlosove jedenkrat konec in da napoči za ubogo od Karlosovih prednikov korumpirano Španijo boljši čas národnega prerojevanja.

Dopisi.

Iz Tolmina 21. februarja. [Izvirni dopis.] Naša čitalnica je napravila 19. t. m. zvečer malo „besedo“, in sicer v novej dvorani podpredsednika g. dr. pl. Premersteina. Za primerni prostor mu izrekamo srčno zahvalo. — Naši vrli pevci so pelavi „rožico“, „sta čuteš“ in „u boj“ prav korektno in navdušeno, pred in po deklamaciji ter po igri. Deklamovala je gospodica Premersteinova Julija „Mladenič in Vila“ prav lepo. Potem je predstavlja v igri „V Spanji“ g. svetovalko tako naravno, da smo jo res občudovali. Emo je predstavljala pl. Premersteinova Marička, ki smo jo videli prvkrat na odru s tako lepim organom in brez pogreška, da jo smemo pozdravljati kot lep nov talent tolminskih rodoljubnih diletantov. Pohvaliti moramo tudi gg. I. Kavčiča in Ivana Fona, in to toliko več, ker je tako malo gospodov v Tolminu, da bi hoteli kako rolo prevzeti. Predmet igre je bil omikanemu občinstvu prav primeren, in jako krasno igranje. Voščimo si tedaj, da bi nas naši pevci in vrli igralci kmalu zopet razveselili s kako predstavo.

Iz Materije v Istri 20. februarja. [Izv. dop.] (Pet novih učilnic.) Dne 18. t. m. prejelo je naše krajno šolsko svetovalstvo z Lovskoga naznanilo, da je tamošnje okr. š. svetovalstvo odobrilo predlog Materijskega kr. š. svetovalstva: naj se ustanovi hkrat 5 novih národnih učilnic v Materijski županiji, v katerej imamo uže 2 národní učilni brez spomenatih 5. V Brezovici in Materiji sta uže učitelja, v Vodicah, Slivji, Markušnah, na Golcu in Tatrah pa stopri bodo dalek 7 učilen v 1 županovini.

Domače stvari.

(Šolsko.) Z odlokom od 12. decembra 1875 ukazuje štajerski dež. š. svet, naj se „Pripovedi iz zgodovine Štajerske“ od dr. Krones, poslovenjene po Lapajne-tu*), vpeljujejo kot dodatek k berilom tudi v jedno, dvo in tri-

*) Dobiva se po 8 kr. v društveni tiskarni (Vereinsbuchdruckerei) v Gradci.

razredne šole. — Ta ukaz z veseljem pozdravljamo, ker dobé na ta način tudi vši naši slovenski otroci malo, dobro in ceno knjižico v roke, kar dosedaj nij bilo dovoljeno; a s tem odlokom je celó zaukazano. S časoma bodo torej vse ljudske šole (ne samo 4razredne) smeles rabiti več knjig in knjižic, kar bode koristilo posebno slovenskim šolam, ki nemajo niti dobrih niti zadostno čitank, za katere deželni šolski sveti: niti na Štajerskem, niti na Kranjskem, niti na Goriskem, niti na Koroškem kar nič resno skrbeti ne marajo.

— (Vabilo.) V sežanskej čitalnici bodo dné 27. februarja 1876 veselica z deklamacijo petjem, glasbo, plesom in igro: „V Ljubljano jo dajmo“. — Začetek ob 7 1/2 uri zvečer. Vstopnina 60 kr. za osobu. K tej veselici uljudno vabi Odbor.

— (Svarilo.) Razni klateži hodijo národnake nadlegovat za podporo, češ, da iz Hercegovine pridejo itd. Mi svetujemo take ljudi, če se dobro ne poznajo, kar zapoditi, ker so falotje, ki so v Dalmacijo priseparili se, okukali se od daleč, potem pa nazaj, a resne volje nikdar imeli. Poznamo več eksemplarov.

— (Nesreča.) Iz Trsta se nam piše: Te dni je nek respicijent od finančne straže šel v službi ponoči pri Bazovici. Kjer je bila cesta ledena, izpodrsne in si zlomi desno nogo. Šest sto korakov je šel po tem po vseh štirih, ozirma treh, da je prišel do bližnje hiše. Ko kliče nekaj časa na pomoč, pride žena iz hiše, a misleč, da je pijan, beži nazaj; potem pride mož, ki se ga usmili, tekoč po bližnji voz. Ranjenca so odpeljali v tukajšnjo garnizijsko bolnico. — Malo dni potem se je na tukajšnji korveti „Liza“ zgodila nesreča. Mašinski gost po imenu Čerej je imel inspekcijo pri mašini. Po nesreči izpodrsne in pada pod kolo; to mu odtrga na nogi celo meč do kosti in je ta rana kaci 15 centimetrov dolga; drugo rano pa je dobil na stopali. Pogumen se prilazi na pokrov ladije, kjer so ga obezali in prinesli v bolnico. — V nedeljo so šli tukaj skozi trije vstasi, jeden njih je bil pri ljubljanskem polku narednik, drug pa je bil kvitiran lajtenant, rodom Čeh. Bili so ujeti na avstrijskej meji in v Trst citirani. Pripravovali so, da sta dva Ljubljana lopova, neki Mährthal pa še neki drugi v Trebinji pri Turkih, jeden je turški stotnik drugi lajtenant. Koliko je na tem resnice, naj sodi bralec sam; če pa je tudi istina, tè Turki ne bodo dolgo v Evropi, ako so njihovi častniki sami taki švindlerski negati kakor sta ta dva junaka, katerih naj jim nihče ne zavida.

Poslano.

Slavni mestni magistrat!

Po vsem mestu se vsaj nekaj snega odida. Le v našem predmestji čisto nič, tako, da vsa komunikacija peša. Kaj naš davkovski denar ne velja ravno toliko kakor kazinskega društva?

Na Poljanah v Ljubljani 22. februarja. Davkopalčevalec.

Dunajska borza 22. februarja.

(Izvirno telegrafišno poročilo)

Enotni drž. dolg v bankovih	68	gld	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebrn.	72		80	
1880 drž. posojilo	111		70	
Akecije národné banky	889		—	
Kreditné akecije	176		90	
London	114	■	45	
Napol.	9	■	16 1/2	
C. k. cekini	5	■	37 1/2	
Srebro	103	■	65	

K angelju'
v Ljubljani.

pripravlja

Dorško olje (Dorsch-Leberthran-Oel)

iz sale kitovih jeter, v katerem je
železni jod (Jodür)

V 35.00 gramih olja iz sale kitovih jeter je
14 centigramov železnega joda (Protojodureum
ferri.) (132—196)

Jaz ne budem opisoval učinek železnega joda, ker ta je obče znan in se vporablja splošno v zdravilstvenej stroki.

Ta učinek pak postane važnejši, ako se združi z oljem iz sale kitovih jeter in je posebno zdaten v vseh onih slučajih, v katerih se more brzo pomagati oslabljene redilne delavnosti; kjer se mora dostaviti krvnej cirkulaciji večja kolikost teh elementov, kateri kri čistijo, ter s tem dajejo napravam sopenja večjo delavnost in pripomorejo do ustvaritve zdravnejše in večje krvne mase.

Jaz morem jih tedaj najtopleje pripomogati kot najboljši pripomoček proti bramorjem (škrofelnom), raktis, kroničnim izpustkom na koži, pljučnim kataru in jetiku.

Nakazanje o rabi. Olja iz sale kitovih jeter uživa se po 10 gramov trikrat na dan ali po zdravniškem predpisu.

Cena jedne steklenice 1 gld. av. velj.

Da se ponarejenju izogne, vtišneno bode moje ime na vsakej steklenici.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrsti

Revalessière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v živilih, dalje prse, i na jetrah; žleze i nadhno, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlate žleze, vodenico, mrzlico, vroglavje, silenje krvi v glavo, šumjenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosedilih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojirčino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevalnih zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vsevilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dede, Dr. Uré, grofje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonji.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. julij 1852.

Revalessière Du Barry v mnogih slučajih nagnadi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sestini cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. (L. S. R. d. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev).

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazne, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepril sem se sam gledel našega zdravila, ter vas toplo vsakemu pripomorem.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izdajel in urednik Josip Jurčič.

Izkazanja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekam gledé Revalessière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strasni bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vsed rabe Vaša Revalessière du Barry po počitnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revalessière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnjenih bolezni, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalessière je 4krat tečnejša, nego meso, te se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več nbeni, ko pri zdravilih.

V dveh tednih izide prvi zvezek slovenskih **národnih pesni**. Obsegal bode 33 domačink četveroglasno za možki zbor postavljenih (v partituri). Naročnina mu je 1 gold. Nadeljam se, da se stvar Slovencem sama priporoča, da mi je nij treba še posebej zagovarjati.

Svoje prijatelje po domovini, posebno pevce prosim, naj se kolikor toliko pobrigajo, da se zaneset knjižica mej národ, ki od dne do dne bolj pozabija svoje najlepše pesni in jih nadomestuje s tujim plevelom.

V Gradci, 16. februarja 1876.
Josip Kocijančič,
Universität.

Ujet.
21. februarja:
Pri Škrepe: Piker iz Pilberka. — Domman iz Kranja.
Pri Šionu: Dolenc iz Dunaja. — Flamsak iz Trbovlja. — Neuberger iz Dunaja. — dr. Tomadori iz Italije. — Steiner iz Dunaja. — Grasnik iz Karlove.

Pri Hali: Glaser iz Dunaja. — Celigoj iz Reke. — Lavinger iz Dunaja. — Križman iz Gradca. — Damask iz Dunaja. — Klemevec iz Zagreba.

Pri Zamorej: Bezaj iz Loke. — Berger iz Litije.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funt 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold. 24 funtov 36 gold.

Revalessière-Biscuiten v pušicah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischasse stev. 8, kakor v vsoj mestih pri debrih elektrih in specerijskih trgovcih; tudi razpoljila duajska hrna na vse kraje po poštnih akcničnah ali poštnih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. S. voda, ekar pri "zlatem oriu", v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovecu pri lekarju Birnacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeriju P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androviču. (329)

Loterijne srečke.

V Gradci 19. februar: 89. 72. 74. 85. 44.
Na Dunaji 19. februar: 36. 29. 47. 22. 79.

Vsako blago zaznamovano je z mojim varstvenim znamenjem.

Filip Neustein-ova

lekarna „zum heiligen Leopold“ na Dunaji, mesto, na voglu Planken- in Spiegelgasse,

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravstvenih pripomočkov, kateri so v vseh slučajih kot izvrstni in pripomorejo do gotovega ozdravljenja.

Na tisoče spričeval je na razpolaganje.

Za otekline in rame, pariški univerzalni flaster 35 kr.

Za trganje po udih in kosteh in revmatizem, aromatični Gichtgeist 70 kr.

Za Hamorrhoid (zlati žilo), Royer's mazilo 1 gld. 60 kr.

Za kuščanje, Margariten bonboni za kašlj 30 kr.

Za kurje očesa, kurje očesni obročki 30 kr.

Za impotenco (moško oslabljenje), dr. Frémonta regenerations likér 2 gld., najboljši močilni in osveževalni pripomoček.

Za Migrane, Perles d' Ether 1 gld. 50 kr.

Za maternične krče pri ženskah, Le schelles Nevrosine 1 gld. 50 kr.

Za ušesne bolezni, Oreillon 70 kr.

Za polucijone, dr. Frémontona počlaeni svalki (pile) 2 gld.

Za hlesanje, Chloralperlen 2 gld.

Za vratne zobe, zobi svalki (pile) od Schrieria 25 kr.

Za teško vozoblenje pri otrocih, elektromotorični vratni trak 1 gld. 50 kr.

Za mrzlico, Chinin-Dragées 60 kr.

Za vse tu neimenovane bolesti morimo priporočati p. n. občinstvu izvrstne specialite prijetnega okusa in oblike, ki gotovo pomagajo, karor smo tudi pripravljeni na vsa vprašanja takej odgovarjati.

Mi imamo tudi veliko zalogo **toiletnega in parfumerijskega blaga** in omenjamo specijalno samo:

Za izpadanje las in proti luskam, El Benito 1 gld. 80 kr.

Za barvanje las, dr. Callmanova lasna barva 3 gld. in Cruz's reparateur 3 gld.

Za črne in rumene zobe, Odontin mazilo za zobe 70 kr.

Znane francoske specijalitete:

Capsules Matico 1 gld. 60 kr.

Injection Matico 1 gld. 40 kr.

Cigarette iz Canabis indica 1 gld.

Pate Peotorale George 50 kr.

Papir Fayard in Blayu 50 kr.

Perčiki iz testa in gorčene moke od Boggia 50 kr., posamezni perčiki 5 kr.

Quina-Laroche 2 gld.

Paté Zed 1 gld.

Sirok Zed 1 gld. 50 kr.

Guaranapulver 1 gld. 50 kr.

Blancardpillen 1 gld. 20 kr.

Phosphat de fer Leras 1 gld. 20 kr.

Sirok hypophosphate de Chaux 1 gld. 60 kr.

Sirok de Quinquina rouge 1 gld. 70 kr.

Vin de Bugeaud 2 gld.

Dalo, vse znane francoske specijalitete po nizkem ceni, ako se več kupi tudi cenejše; dalje je zmori nova zaloga:

Kondensirano švicarsko mleko 50 kr.

Nestleva moka za otroke 90 kr.

Dr. Göllisevi jedilni pulver 84 kr.

Anatherinova ustna voda od Poppa 1 gld. 40 kr.

Dr. Heidersov zobni prah 35 kr.

Priporočamo našo veliko zalogo parfumerij, mle (žajje), pomad itd. najprihodnih pariških firm. Salicil milo, najboljše in najcenejše milo sveta, kos po 25 krajev.

Čokolade francoskega društva od 60 kr. do 3 gld. funt.

Pravi ruski čaj 1 gld. 1/4 funta.

Zaloga vsakovrstnih instrumentov za ozdravljenje, kakor: klistiri, brizgalnice, zavezit itd.

Velika zaloga zobnih krtacic, šmink in drugih toiletnih priprav.

Tudi opozorujemo na izvrstna importirana vina in sicer najfineje kakovosti:

Medoc, velika steklenica 1 gld.

St. Julien, velika steklenica 1 gld. 50 kr.

Chablis, velika steklenica 1 gld. 50 kr.

Malaga, velika steklenica 2 gld. 75 kr.

Nadalje izvrstni rum, steklenica 1 gld. 10 kr.

Mi preskrbujemo vsa naročila tukaj, kakor tudi v Berolini in Parizu brez vsake provizije proti originalnem računu. (412—5)

Razpošiljamo za poslane novce, ali pa proti poštnem povzetku.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.